

MENTRE GEORGES BONNET ES DEDICA A VISITES...

ELS SOCIALISTES: Demanen un Govern de tendència socialista per a «vèncer les repressións habituals i per aixafar el feixisme»

ELS COMUNISTES: Volen «un Govern fidel al Front Popular, amb homes fidels al Front Popular»

ELS RADICAL-SOCIALISTES: Opinen que no s'ha d'intentar una altra fórmula Blum ni una altra fórmula Chautemps. Sembla que els desigs dels radical-socialistes són els de formar un Govern homogeni, recolzat pel centre esquerra i els socialistes

Paris, 15. — En el moment de començar les consultes, les indicacions sobre el nou Ministeri no són molt clares. Aconseguirà formar un nou Govern Georges Bonnet? La crisi s'ha produït per una qüestió financera. Bonnet, des del Ministeri de Finances, marcà una política que no fou seguida per la majoria. Els centres internacionals, segons sembla, han recolzat Bonnet, si s'han de vencer dues resistències habituals i per tal d'aixafar el feixisme. L'organ comunista demana un «Govern fidel al programa del Front Popular, amb homes fidels al Front Popular».

En aquestes condicions els radical-socialistes creuen que no s'ha d'intentar altra fórmula Blum ni altra fórmula Chautemps. «Que significa això? Sembla que els desigs dels radical-socialistes són que es formi un Govern homogeni, amb un programa limitat, sostingut entre el centre-esquerra i els socialistes. Seria una fórmula purament parlamentària, subjecte a les passions del carrer, que sempre arriben al Palau Borbó».

Aquestes són les indicacions que poden recollir-se aquest matí als cercles polítics. Molt aviat Bonnet tindrà suficients dades per a saber si ha de continuar o abandonar els seus treballs per a la formació de Govern.

VISITES
Paris, 15. — A les nou d'aquest matí el Ministeri de Finances i la sala de rebre del Ministeri oferí el seu aspecte habitual. Georges Bonnet no és esperat fins a les onze, puix que és dirigit directament des del seu domicili al dels senyors Blum, Daladier, Sarraut, Boncour i Oulliaux.

Parlen els germans de Xile...

Valls i Taberner, el calalà renegat

No és la primera vegada que comentem amb tot l'interès i amb tota l'emoció aquestes revistes que cada mes ens arriben de l'Amèrica del Sud, i que porten entre les seves pàgines el record enyorat i l'arid de les colònies catalanes escampades pel nou continent.

Ara, tenim obert damunt de la taula l'exemplar corresponent als mesos de setembre-octubre, de «Germanor», revista de la col·lectivitat catalana de Xile.

L'ambaixador xinès a Toquio sortirà de seguida del país

Toquio, 15. — Segons l'agència Reuter el periòdic «Yomiuri Shimbun» preveu que l'ambaixador de Xina al Japó rebrà els passaports aquest matí i retornarà tot seguit al seu país.

«Germanor» que és la més antiga de les revistes catalanes que es publiquen a Amèrica, ha complert en aquesta data vint-i-cinc anys. I aquest número extraordinari és tot el dedicat a exaltar la pàtria que en aquest temps, mena una lluita orfena per a salvar la seva mateixa existència.

«Germanor» reproduïx articles de les més acreditades signatures de la democràcia catalana, i publica un dels seus autors més destacats a Ferran Valls i Taberner, diputat de la Lliga que ha arribat a Santiago de Xile amb una missió de propaganda dels facciosos. Molt encertadament, la revista reproduïx una carta que un català resident a Xile, ha rebut d'un germà seu, l'hectà, per la qual rebia el hbarb bombardier que sofria la ciutat catalana de Lleida. I, sola la carta dramàtica, «Germanor» pregunta: el vos, Ferran Valls i Taberner, diputat per Catalunya, que heu vingut a Xile per a arribar la foguera de lodi fratricida, com justificau aquests ormes que no poden ésser comesos per homes parits de mare?

POLÍTICA DE CATALUNYA ENFORA

L'HORA DELS LIBERALS

a JOSEP MIRO I FOLGUERA

La guerra i totes les malvestats que l'acompanyen, evolucionen juntes com un elam funest, que cada dia muda de lloc i de forma. Recordeu les característiques de la nostra tragèdia a l'agost del 1936. Recordeu la tardor d'aquell any, quan els nostres destins col·lectius semblaven haver d'ésser determinats segons la doctrina anarquista i els procediments que circumstancialment l'acompanyaven. Seguiu endavant, i recordeu totes les fases de l'evolució de la guerra i de la política. En declinar l'anarquisme altres doctrines i procediments n'han volgut prendre la successió. Tot passa, tot es desgasta.

L'home resta, però, i amb ell les seves necessitats fonamentals. La llibertat és la primera d'elles. Fem la guerra, patim hores amargues, ens sotmetem a vexacions, a asfíxies espirituals i a letargies malencòniques. Però, de tant en tant, posem els ulls a l'esfera del nostre rellotge. Les hores avancen: quan arribarà la bona?

L'hora bona serà aquella en la qual la guerra civil s'haurà convertit en pau civil, per procediments civils. Quan l'home deixarà d'ésser un element, dolorosament petit, d'una gran màquina de lluita i de coerció. Quan els liberals hauran tornat plenament a la vida.

els liberals de Catalunya, pocs o molts, millors o menys bons, han complert en gran majoria el deure llur. Enmig de la gran ruada, no han perdut ni la serenitat ni l'esperança. Ni el nord polític tampoc. Des de l'agost del 1936, van comprendre on era el Dret i la llibertat — residus de Dret i de llibertat, si voleu, però residus que eren gèrmens possibles també. Van comprendre igualment, on es trobaven els gèrmens de la tirania, germana de la sublevació il·legal. Van triar, simplement, sense escarafalls; i es van posar a ajudar a créixer i a desenvolupar-se aquells gèrmens de llibertat que es mantenen a casa nostra.

El doctor Gregori Marañón, en un dels darrers números de la «Revue de Paris», pretén que la majoria dels liberals espanyols havien abandonat el Govern legítim. No aprofeco gaire la polèmica i menys quan hauria de degenerar en estadística. Però pel meu costat puc fer una altra afirmació: la majoria dels liberals, d'un ordre intel·lectual honorable, s'han mantingut a Catalunya al costat de les institucions constitucionals de la nostra terra. El doctor Marañón pretén també que els liberals haurien de comprendre que és de l'altre costat de la barricada que cal esperar la Salut, i que mentre la llibertat no renexca a Burgos, cal tenir paciència i callar. Contentem-nos de dir que els liberals catalans no han estat de l'opinió de l'il·lustre empla.

Hem treballat, hem elevat la veu, hem donat l'exemple. Cap liberal no ha excusat l'error ni l'abús: l'hem explicat i l'hem procurat corregir. Hem donat el millor de nosaltres mateixos per la llibertat i per la pàtria. Hem perseverat tenaçment en el nostre propòsit: «Justum et tenacem propositi virum».

Aquella hora bona, l'hora dels liberals, s'acosta per fortuna. Tots els signes polítics l'anuncien, i els presagis espirituals també. Així com del 1936 hem passat al clima del 1937, ara entrem en el 1938 dins d'un nou aire i dins d'una nova latitud. L'hora de deixar caure els tòpics col·lectius per reprendre els drets de l'home s'acosta. Preparem-nos a treballar.

Caldrà un nou liberalisme, que compregui totes les llibertats, adhuc aquelles llibertats econòmiques que molts d'homes no tenien sota la vella política liberal. Però caldrà que aquest nou liberalisme integral no transigui. Adhuc el nom de «Social» li ha de fer escrúpols. «Social» és el nazisme; «individual» és el liberalisme. Dins de la tècnica de l'impost, si voleu, trobareu l'antidot del mal «social». El que cal és que tots, els obrers en primer terme, no tinguin necessitat d'imposar-se lligams, «organitzacions», cadenes en fi, per poder viure.

Per un fat històric i de biologia política, avui el liberalisme nou, d'Espanya i de l'Occident, s'encarna en els catalans. Ens toca, als liberals de Catalunya, menar a terme una gran experiència. Ho estem fent. I estic segur que, a la fi d'ella, podem dir, com digué Sant Pau: «He combatut el bon combat; he consumat la meua cursa; he conservat la fe».

Nicolau M. RUBIO

Paris, 15. (Per conferència telefònica.)

FRONT DEL CENTRE

El front del Centre, el front que ha estat teatre de tantes gestes glorioses de la nostra guerra. El front aragonès és important; Terol ha estat una gran victòria. Però no oblidéssim que fou al sector del Centre on el nostre exèrcit donà els seus primers passos vers la glòria. Almenys l'enemic no ho oblidà, car indubtablement encara cercarà si el front del Centre conté punts vulnerables! Però els nostres soldats, el nostre estat major, viuen amantats, i els sectors aquells no coneixen pas el repòs. La cambra fotogràfica ha registrat en aquelles terres dues belles notes guerres. L'una, és una parella de soldats proveïts de metralladores portàtils. En l'altra, hom pot veure un tanc que vigila una carretera pedregosa (G. Press)

Itàlia no compleix les seves obligacions comercials amb la U. R. S. S.

Moscou, 15. — L'Agència Tass anuncia que la següent decisió del Consell de Comissaris del Poble ha estat publicada:

«Tenint en compte que les cases i les institucions italianes suspengueren unilateralment i arbitràriament llurs pagaments a les organitzacions soviètiques en un gran nombre d'operacions comercials i que es coneix la renovació de tals fets; tenint en compte la manca de resposta per part del Govern italià de les peticions soviètiques, el Consell de Comissaris del Poble, per tal d'evitar els danys materials que podrien provocar aquests fets a la URSS, ha decidit:

Primer. Ordenar a la representació comercial de la URSS a Itàlia i a les organitzacions econòmiques a la URSS que disposin unilateralment, fins a rebre instruccions especials, al Banc de l'Estat de la URSS i als comptes oberts especialment a aquesta finalitat pel Banc de l'Estat, els pagaments corresponents a les obligacions existents o que poguessin presentar-se després de la publicació de la present decisió respecte a les institucions o cases italianes, incloses les obligacions creades a terceres persones.

Segon. No efectuar transferència per a pagaments d'aquests comptes fins a rebre instruccions especials del Consell de Comissaris del Poble. A aquest respecte els períodes publicats en la nota següent de l'Agència Tass:

«Durant l'any passat, aigües institucions i cases italianes, sense dirigir-se a les institucions judicials previstes en els contractes comercials, començaren unilateralment i arbitràriament els pagaments deguts a les organitzacions econòmiques soviètiques per mercaderies lliurades per aquestes a Itàlia. Així, per exemple, el Ministeri de Marina

A es Conselleries de la Generalitat

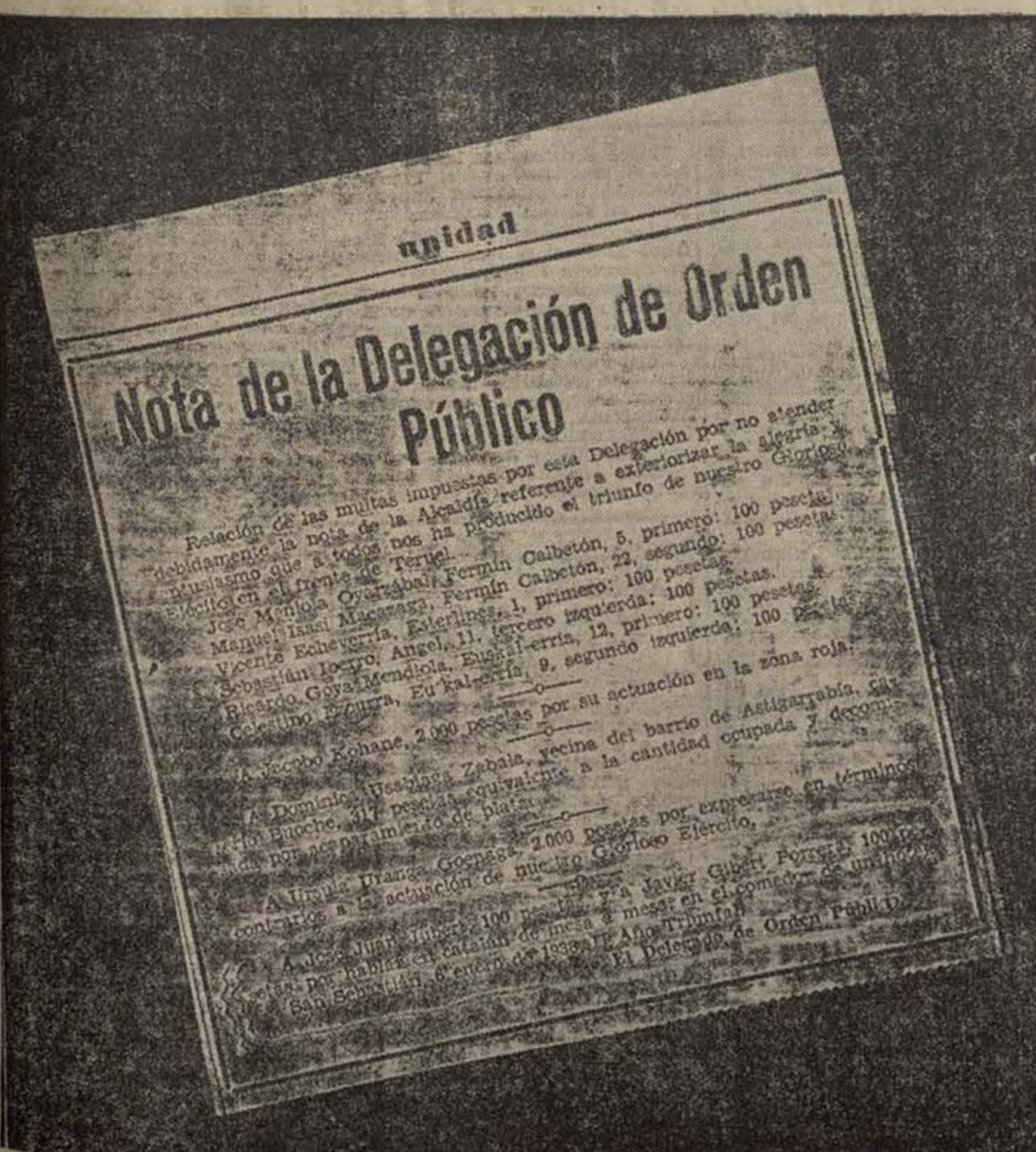
CULTURA

A la secretaria de la Conselleria de Cultura han manifestat als informadors que el senyor Carlos Pi i Sunyer havia passat el matí treballant al seu despatx oficial, on ha despatxat amb els alts funcionaris del seu Departament. No ha rebut cap visita.

JUSTICIA

Ahr el conseller de Justícia senyor Pere Bosch Gimpera es traslladà, acompanyat del director de Serveis Correccionals, senyor Tassà i Marçà i de l'arquitecte del Departament, a Tarragona i Reus en visita oficial.

«Por hablar en catalán...»

Pels catalans que encara es fan il·lusions, reproduïm avui aquest retall del periòdic «Unidad», de San Sebastián, que ve a corroborar magníficament allò que diem ahr en el nostre editorial. La nota retallada emana, com veurà el lector, de la Delegació d'Ordre Públic d'aquella ciutat. És una relació de multes imposades als ciutadans que se senten tebis en llurs manifestacions d'adhesió a la causa franquista. El paràgraf final és el més eloqüent per a nosaltres. Diu: «A José Juan Jubert, 100 pesetas, y a Javier Gibert Porrera, 100 pesetas, por hablar en catalán de mesa a mesa, en el comedor de un hotel.» Sota d'això, i abans de la signatura, hi ha la data: «San Sebastián, 6 enero de 1938. El Año Triunfal.» Vetaci els anys triomfals que esperarien als catalans, als revolucionaris i als moderats, a tots els fills de Catalunya, si la democràcia espanyola perdés la batalla.

